

Meneer Putmans ziet het licht

Hendrik Groen bij Meulenhoff:

Pogingen iets van het leven te maken

Zolang er leven is

Leven en laten leven

Een kleine verrassing

Opgewekt naar de eindstreep

Rust en Vreugd

Groeten uit Benidorm

Meneer Putmans ziet het licht

Hendrik Groen

*Meneer Putmans
ziet het licht*

ROMAN

MEULENHOFF

ISBN 978-90-896-8292-5

ISBN 978-94-023-2439-6 (e-book)

NUR 301

Omslagontwerp: DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam

Omslagbeeld: Sylvia van Schie

Letterbeeld auteursnaam: Ingrid Bockting

Zetwerk: Pier Post

© 2024 Peter de Smet en Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

‘Eerste kopje koffie of thee bij vertrek gratis.’

Toen Geurt Putmans dat las in de reisbescheiden die hij per post had ontvangen, sloeg hij, zoals meestal, aan het rekenen.

‘Ik betaal voor deze reis 2.324,00 euro en dan krijg ik van Den Oude Intratours bij vertrek vanaf station Sloterdijk één gratis kopje koffie of thee,’ zei hij hardop tegen zichzelf. ‘Stel dat een kopje koffie twee euro vijftig kost, dan is het...’ hij sloot zijn ogen en rekende, ‘... een kleine 1,1 promille korting op de hele reissom. Maar belangrijker nog,’ constateerde hij, ‘blijkbaar heeft de bus een koffiezetapparaat aan boord, want om zes uur in de ochtend is er vast nog niks open bij Sloterdijk.’

Voor de zekerheid moest hij het reisbureau bellen om te vragen of er inderdaad een koffiezetapparaat aan boord was. In dat geval kon hij zijn thermoskan thuislaten.

Op zijn paklijst zette hij achter ‘1 thermoskan’ een vraagteken.

Putmans verzonk in gepeins.

Geurt Putmans was zevenenveertig jaar, vrijgezel, 175 centimeter lang (naar boven afgerond), 90 kilo zwaar (naar beneden afgerond), brildragend, enigszins kalend en met een bleek gezicht waarop de wijnvlek op zijn rechterwang goed uitkwam.

Gedurende zijn hele schoolcarrière had Geurt op zijn rapporten zesjes voor gymnastiek gehad (voor de moeite) en tien en voor rekenen.

Na de middelbare school had hij accountancy gestudeerd, waarvoor hij cum laude was geslaagd. Daarna was hij als boekhouder gaan werken bij een groothandel in matrassen.

Daar was hij nu vijftwintig en een half jaar in dienst.

Hij had na zijn afstuderen aanbiedingen gekregen van twee grote accountantskantoren, Deloitte en Ernst & Young, maar had gekozen voor de matrassen omdat zijn oom Frits daar directeur was. Geurt Putmans hield de zaken graag overzichtelijk.

Zijn boekhoudwerk bij de firma Beter Slapen Matrassen was een fluitje van een cent voor hem. Zo kon hij extra veel tijd en aandacht besteden aan uiterste precisie. Er was in de afgelopen vijftwintig en een half jaar geen jaarrekening of balans opgemaakt die niet tot op de cent klopte.

Toen Geurt een half jaar geleden vijfentwintig jaar in dienst was, had hij van de huidige directeur (oom Frits was elf jaar geleden vredig ingeslapen op een van zijn eigen matrassen) een kamerplant en een maand salaris gekregen. Dat kreeg iedereen die een kwarteeuw op de zaak was.

Geurt was vooraf nogal bezorgd geweest. Hij was namelijk op 5 januari in dienst gekomen en de directeur was op 10 januari nog niet met de cadeaus over de brug gekomen. Zou hij het vergeten zijn?

Maar toen hij op 11 januari om twee minuten voor half negen het kantoor binnenkwam stonden er op zijn bureau een grote Ficus benjamina en een slagroomtaart, en naast zijn bureau een gelegenheidskoor van de directeur, diens secretaresse, twee magazijnmedewerkers en de chauffeur, die 'Lang zal hij leven' zongen. De directeur sprak de jubilaris toe, de secretaresse sneed de taart aan en de chauffeur annex manusje-van-alles schonk de koffie in.

'*Speech, speech, speech,*' scandeerden de magazijnmedewerkers met een mond vol taart, zodat de klodders slagroom in het rond vlogen.

Het angstzweet brak hem uit.

'Komaan, Geurt, een klein dankwoordje,' moedigde de directeur hem aan.

Geurt zocht een plekje waar hij zijn armen kon laten en wist niets anders te bedenken dan ze over elkaar geslagen voor zijn buik te houden. Hij schraapte zijn keel.

'Geachte collega's. Ik eh... ben blij verrast met eh... met

dit alles... vooral omdat het eigenlijk vijftientig jaar en zes dagen geleden is dat ik in dienst kwam. Dus ik dacht dat jullie het vergeten waren. Het is een mooie plant, dus ik hoop dat hij niet doodgaat, en het is een lekkere taart.'

Er viel een stilte.

'En wat ga je met het geld doen?' vroeg de secretaresse.

'Dat weet ik nog niet.'

'Misschien een mooie reis maken?' suggereerde zij.

Geurt slikte. 'Eh... misschien, ja. Wie weet.'

Geurt woonde met zijn moeder in een vierkamerflat uit de jaren zeventig in Beverwijk.

Zijn vader was achttien jaar geleden overleden aan darmkanker.

Geurt had naar aanleiding van zijn vaders dood alle beschikbare gezondheidsstatistieken bestudeerd en berekend dat de kans om aan darmkanker te overlijden door de aanwezigheid van de Hoogovens niet significant groter was dan elders. Althans, er waren te veel andere, niet te kwantificeren factoren, die een rol hadden kunnen spelen. Maar het viel ook niet uit te sluiten dat de staalfabriek wel de boosdoener was.

Geurt was nogal van slag geweest van zo veel onzekerheid.

Dat werd er niet beter op toen, kort na het overlijden

van zijn vader, zijn moeder klachten kreeg: duizeligheid, aanhoudende vermoeidheid en spierpijn.

Ze had het maandenlang weggewuifd. ‘Gaat vanzelf wel weer over.’

Tot ze binnen een week twee keer zonder aanleiding viel.

Ze was eindelijk naar de huisarts gegaan. Die kon niets vinden en stuurde haar door naar een internist, die haar na verschillende onderzoeken doorstuurde naar een neuroloog, die na weer andere onderzoeken met de onheilstijding kwam: ‘Mevrouw Putmans, u hebt multiple sclerose.’

Hij had haar uitgelegd dat ms een zeer onvoorspelbare ziekte is, zowel qua symptomen als qua snelheid waarmee de ziekte zich ontwikkelt.

‘Nou, dan gaan we er voor het gemak maar van uit dat ik er oud en gelukkig mee word,’ had mevrouw Putmans geantwoord.

De neuroloog had verbaasd opgekeken. Zulke opgewekte en optimistische patiënten kwam hij niet vaak tegen.

Geurt daarentegen was totaal van de kaart geweest. Hoe moest dat nou verder? Met zijn moeder en met hem?

Er zat één positieve kant aan de ziekte van zijn moeder: de al jaren durende aansporingen om toch eindelijk eens op zichzelf te gaan wonen verstomden. Hij moest immers voor zijn moeder gaan zorgen. Dat verzachtte de pijn.

Het idee dat zijn moeder ziek was en dat ze niet wisten hoe die ziekte zich zou ontwikkelen, was zwaar geweest voor

Geurt. Maar na een aantal moeilijke beginmaanden leerde hij, stapje voor stapje, leven met het idee en ontstond er langzaam maar zeker weer een rustgevende regelmaat.

Zij kookte en deed het huishouden. Hij zette de vuilnisbak buiten, regelde de financiën en deed de boodschappen.

Twee keer in de week kreeg Geurt van zijn moeder een boodschappenlijstje en toog hij naar de Albert Heijn. Het moest een heel precies lijstje zijn, met het merk van alle artikelen, de grootte van de verpakking en hoeveel stuks hij van iets moest meenemen.

Hij ging altijd naar dezelfde winkel en wist feilloos waar alles stond. Was iets er niet, dan brak het zweet hem uit en moest hij bellen voor spoedoverleg.

Naarmate zijn moeder langzaam maar onvermijdelijk steeds verder achteruitging, nam haar zoon meer en meer haar huishoudelijke taken over. Toen ze na enkele jaren in een rolstoel belandde deed ze nog slechts zittende klusjes en kookte ze vanuit haar rolstoel. Geurt kon niet koken. Hij werd erg onzeker van het feit dat hij niet goed kon berekenen hoe hij de verschillende onderdelen van een maaltijd precies tegelijk op de borden kon krijgen, zonder dat iets niet gaar of juist aangebrand was.

Dus was hij slechts uitvoerend assistent, waarbij hij heel precies de aanwijzingen van zijn moeder opvolgde: pak vijf middelgrote aardappelen, zet de koekenpan klaar, was de spinazie enzovoort.

Geurt was verantwoordelijk voor de maaltijden op zaterdag- en zondagavond.

Op zaterdag aten ze brood met soep uit blik en op zondag haalde hij een portie nasi speciaal bij de chinees. De eerste paar keer had hij het droge plakje fricandean op de nasi weggegooid, maar dat vond hij zonde. Daarom had hij de Chinese mevrouw achter de afhaalbalie gevraagd dat plakje weg te laten. ‘En ik hoef geen korting,’ besloot hij zijn verzoek.

Ze had hem niet-begrijpend aangekeken.

Geurt had geprobeerd het uit te leggen. ‘Ik weet dat het voor de boekhouder van uw zaak ingewikkeld is een kleine korting te geven, dus dat hoeft niet, maar eten weggooid is zonde, dus wil ik graag voor hetzelfde geld géén fricandean.’

De Chinese knikte vriendelijk. Ze had er niets van begrepen.

Dus riep ze er een collega bij. Het duurde even voor duidelijk werd wat de bedoeling was, maar sindsdien lachte elke zondag dezelfde Chinese mevrouw achter de balie Geurt vriendelijk toe als hij om zes uur binnenstapte, waarna ze door het luikje naar de keuken riep: ‘Een nasi speciaal, geen fricandean, voor die meneer.’

Zeven dagen in de week rond negen uur ’s ochtends kwam de thuiszorg langs om zijn moeder te wassen en aan te kleden. Geurt was doordeweeks dan al naar zijn werk.

Voor zijn vertrek, om tien over acht, had hij thee voor

haar gezet, de pot onder de theemuts geplaatst en daarna twee beschuitjes voor haar gesmeerd, een met kaas en een met hagelslag.

Nadat de thuiszorg was vertrokken, scharrelde zijn moeder in haar rolstoel door het huis. Ze puzzelde, belde met haar zussen en met vriendinnen, bestudeerde de *Avrobode*, deed kleine huishoudelijke klusjes en breide truien voor haar zoon.

Soms kwam er iemand op de koffie of de thee of ging ze zelf op visite bij de buurvrouw. De kinderen van die buurvrouw noemden haar oma Janny. Dat deed een beetje pijn. Ze was graag een échte oma geweest.

Om half zes kwam Geurt thuis van zijn werk. Dan schonk hij voor zijn moeder een rode port in en nam hij zelf een cola light.

Vervolgens kookten ze samen en wasten ze af. Daarna keken ze naar het journaal en naar wat zijn moeder die ochtend had onderstreept in de *Avrobode*.

Als de tv-keuze van zijn moeder hem niet aanstond ging Geurt meestal schilderen.

Dat deed hij niet onverdienstelijk. Hij was goed in zeegezichten en landschappen. Eén keer had hij een naakte vrouw geschilderd. Zijn moeder vond het mooi en zelf was hij ook niet ontevreden, maar hij durfde het schilderij niet op te hangen, uit angst dat mensen die op bezoek kwamen 'er iets van zouden vinden'.

En waarom zou je iets schilderen als je het niet kon op-
hangen? Dat was zonde van de tijd.

Dus hingen er door het hele huis alleen zeegezichten en
landschappen.

Donderdagavond ging Geurt naar de schildercursus, op
zaterdagmiddag speelde hij jeu de boules op de jeu-de-bou-
lesclub en 's zondags ging hij op pad met zijn moeder.
Meestal een stukje wandelen door de natuur, soms naar
een markt of een concertje in de buurt.

Zijn moeder was altijd opgewekt en optimistisch. Geurt
concentreerde zich meer op wat er mis kon gaan in het le-
ven, al was het maar dat het kon gaan regenen. Buienradar
was zijn vaak geraadpleegde vriend.

Zijn moeder plaagde hem daar een keer mee. 'Je had
weerman moeten worden, Geurt.'

'Mam, je weet dat ik niet van onvoorspelbaarheid hou en
als er iets onvoorspelbaar is, is het wel het weer.'

'Maar het heet toch ook niet voor niets de weersvoor-
spelling?'

'Ja, en daar kan ik dus niks mee, met voorspellingen.'

'Het was maar een grapje, schat.'

Ook toen ze volkomen aan haar rolstoel gekluisterd was
en vrijwel niets meer kon, pakte ze soms even de hand van
haar zoon om hem glimlachend aan te kijken.

'We hebben het goed, hè jongen.'

Geurt had geleerd dat hij dan terug moest glimlachen en
knikken, ook al had hij zo zijn bedenkingen.

Naast schilderen en jeu-de-boulen had Geurt nog een hobby: plaatjes draaien.

Hij had in zijn slaapkamer een tafel staan met daarop een ouderwetse pick-up met versterker en twee boxen. Tegen de wand stond een grote kast met honderden langspeelplaten en daarnaast een tweede, kleinere, kast met eveneens honderden singletjes. Zijn platencollectie bestreek de jaren '60, '70, '80 en '90. Gedeeltelijk wegens plaatsgebrek, maar ook omdat hij house, hiphop en rap niet mooi vond, had hij besloten om geen muziek van na 1 januari 2000 te verzamelen.

Al zijn platen waren alfabetisch gerangschikt op artiestennaam. Om die reden kocht hij geen verzamelelpees met verschillende artiesten. Dat gaf onoplosbare problemen met archiveren.

Verreweg de meeste van zijn platen had hij uit de bakken van de kringloopwinkel gevist. Nog steeds nam hij eens per half jaar een halve dag vrij om te zoeken naar pareltjes die nog in zijn collectie ontbraken. Hij had bij de winkel bedongen dat als er te veel krassen op een nieuwe aankoop zaten, hij die de volgende keer kosteloos mocht omruilen.

Op maandagavond, de avond waarop het televisieaanbod naar Geurts smaak mager was, trok hij zich na het eten terug op zijn kamer. Daar stelde hij volgens een door hem speciaal ontwikkelde systematiek een eigen top 40 samen uit nummers van de officiële top 40's. Geurt had alle lijsten vanaf de eerste top 40, van 2 januari 1965, tot de laatste

van 25 december 1999. Alles netjes opgeborgen in zeven multomappen.

De uitgezochte veertig elpees en singletjes legde hij op vier stapels van tien klaar naast de pick-up. Om acht uur precies plugde hij zijn microfoon in.

‘Goedenavond, dames en heren, het is weer maandagavond acht uur, tijd voor de enige echte dj Geurt Top Veertig. We beginnen vandaag met op nummertje veertig een echte klassieker: “Nights in White Satin” van de Moody Blues. Er mag gedanst worden.’

Vervolgens zette hij zo nauwkeurig mogelijk de naald van de pick-up bij het begin van het nummer.

Bij sommige nummers sloot hij zijn ogen en bewoog mee op de maat van de muziek met geheel eigen, onnavolgbare bewegingen. Zijn favoriete band was ABBA. Er was geen nummer dat hij niet kende en van begin tot einde mee kon zingen. In al die jaren had hij geen Geurt Top Veertig gepresenteerd zonder ten minste één ABBA-nummer.

Zo kondigde hij op maandagavond voor een niet-bestaand publiek nummer na nummer aan.

Rond negen uur klopte zijn moeder op zijn kamerdeur en stak haar hoofd om de hoek.

‘Even pauze, stoere platenruiter. Tijd voor een cola light.’

Een kort ogenblik was Geurt ontstemd over de inbreuk op zijn programma, maar omdat ze ook meteen weer verdween, pakte hij de draad snel weer op.

Om tien uur kondigde hij het laatste plaatje aan.

‘We zijn er alweer doorheen. Bedankt voor het luisteren en tot volgende week. Ik ga u verlaten met deze prachtige nieuwe nummerrrrrr één: Roger Whittaker met “The Last Farewell”.’

Als er een artiest overleed, kreeg hij of zij van Geurt als postuum eerbetoon de eerste plaats in zijn top 40 van die week, zoals deze keer Roger Whittaker met dit toepasselijke nummer. Eén keer had hij om die reden een ex aequo nummer 1 moeten aankondigen, toen er in één week twee muzikanten waren overleden.

Als Geurt niets omhanden had, dreigde hij in zwaarmoedigheid te vervallen. Hoe moest het verder met zijn leven als zijn moeder doodging?

Dat grote, donkere, onoplosbare probleem kon hij, behalve schilderend en plaatjes draaiend, ook van zich afschudden door met cijfers bezig te zijn.

Cijfers waren zijn houvast.

Als hij bijvoorbeeld op tv naar tennis keek, telde hij nauwkeurig het aantal keren dat een speler stuitte alvorens te serveren. Djokovic had tijdens het tennistoernooi van Roland Garros in 2019 in een wedstrijd van vijf sets tegen Thiem vóór het serveren in totaal 3381 keer gestuiterd en was daarmee recordhouder. Er was een kleine onzekerheidsmarge, want soms werd Djokovic niet in beeld gebracht als hij aan het stuiten was. Dan had Geurt op het geluid af moeten gaan en soms was dat onduidelijk.

Stel, had hij daarna berekend, dat er honderd miljoen mensen op televisie naar deze wedstrijd hadden gekeken, dan waren er in totaal 338,1 miljard stuitertjes bekeken. Bij een gemiddelde van 0,7 seconde per stuitter kwam dat opgeteld voor alle kijkers samen op 65,7 miljoen uur.

Het zat hem wel dwars dat hij met deze berekeningen een voor zijn doen grote foutmarge moest accepteren.

Zijn moeder lag in het ziekenhuisbed dat de wijkverpleging voor haar had geregeld en voor het raam had geplaatst. Geurt zat tijdens haar laatste dagen overdag in zijn stoel naast haar bed en 's nachts schoof hij de slaapbank ernaast.

Zij had geweigerd naar het ziekenhuis te gaan. 'Thuis voel ik me thuis,' was haar niet te weerleggen argument geweest, 'ziek of niet ziek.'

Een verpleegster verzorgde haar driemaal daags, gaf haar medicijnen om de pijn te verzachten en hield contact met de huisarts. Geurt maakte kopjes thee en voerde haar kleine stukjes fruit. Een paar keer per dag depte hij voorzichtig haar voorhoofd met een washandje en kamde hij onhandig haar haar.

In de ochtend las hij haar voor uit de *Avrobode* en koos zij de programma's op de radio die ze wilde horen. Vrijwel onafgebroken hield hij haar hand vast.

Haar stem klonk zacht maar beslist: 'Luister eens goed,

lieve Geurt: niet te lang treuren hè, als ik straks dood ben. Ik heb een heerlijk leven gehad. Met je vader en met jou. Ik had me geen betere man en zoon kunnen wensen.’ Ze glimlachte.

Hij glimlachte terug en gaf een kneepje in haar hand.

‘Zul je beloven straks goed voor jezelf te zorgen, jongen?’ had ze hem gevraagd.

Geurt had geknikt. ‘Natuurlijk, mam.’

‘Straks heb je je handen vrij, jongen. Zul je dan eindelijk eens die mooie reis maken?’

‘Welke reis?’

‘Je wilde toch het noorderlicht zien?’

Geurt zweeg.

‘Dat heb ik je vaak horen zeggen.’

‘Niet vaak, twee keer.’

‘Doe het nou maar, schat. Ik denk dat je het prachtig zult vinden.’

‘Het is goed, mam. Ik zie wel.’

‘Beloof me dat je op zijn minst gaat uitzoeken of het wat is.’

Geurt knikte zonder iets te zeggen.

Zijn moeder dommelde weg.

Geurt staarde naar buiten en streelde haar hand.

Om tien over vier ’s middags, op een prachtige dag in mei, was zijn moeder overleden. Een klein, haast onmerkbaar schokje was door haar lichaam gegaan. Haar hoofd gleed een stukje opzij. Het leek alsof ze glimlachte.

Bewegingloos bleef Geurt naast haar zitten, haar hand in zijn hand, terwijl hij naar haar keek. Af en toe moest hij slikken. Langzaam voelde hij haar hand koud worden.

Toen de verpleegster drie uur later langskwam om haar haar medicijnen te geven, zat Geurt nog steeds roerloos in zijn stoel naast zijn moeder. Hij merkte niet dat de verpleegster binnenkwam. In de deuropening bleef ze even staan.

‘Geurt?’ zei ze zacht.

Hij leek haar niet te horen.

‘Geurt?’ zei ze nu wat harder. Ze liep naar hem toe en legde voorzichtig een hand op zijn schouder.

‘Ze is dood,’ zei Geurt zonder op te kijken, ‘haar hand is koud. Ze had altijd warme handen.’

‘Ja, ze is dood. We moeten de dokter bellen en de begrafenisondernemer.’

‘Nog even wachten.’

‘Ze ziet er heel vredig uit, hè?’

‘Ja, mama ziet er mooi uit. Alleen haar mond niet.’

Hij maakte met enige moeite zijn moeders hand los van de zijne en probeerde heel voorzichtig haar mond, die een stukje was opengefallen, te sluiten.

‘Zullen we vragen of de begrafenisondernemer dat doet?’ vroeg de verpleegster.

Geurt keek haar glazig aan. Na een korte stilte zei hij: ‘Ja, dat is beter.’

Hij stond op, wierp nog een lange blik op zijn moeder en ging toen aan de eettafel zitten.

‘Ik ga de kaarten schrijven.’

Vijf dagen later werd ze begraven. Geurt had elke dag Bui-enradar bestudeerd. Voor de middag van de begrafenis was er regen voorspeld, maar tot zijn grote opluchting bleef het droog en scheen de zon zelfs af en toe tussen de wolken door.

Er waren veel mensen en er werd mooi gesproken.

Geurt was de laatste spreker.

‘Ik wil iedereen...’ Zijn eerste woorden schalden door de aula. Hij schrok en ging iets verder van de microfoon af staan. ‘Ik wil iedereen bedanken dat jullie zijn gekomen. Mijn moeder was een moeder die iedereen op de wereld zou willen hebben. Altijd lief, altijd positief, altijd vrolijk. Tot het allerlaatst. “We hebben het goed,” zei ze altijd. “We hadden het goed,” moet ik nu zeggen. Dag lieve mama. Ik weet niet hoe het nu verder moet.’

Even bleef het stil.

Toen klonk het lied dat Geurt voor zijn moeder had uitgezocht: ‘La Mamma’ van Charles Aznavour. Hij begreep maar een paar woorden: *La Mamma, triste, amour en mourir*, maar hij wist zeker dat het lied over zijn moeder ging.

Geurt stond onbeweeglijk achter de microfoon. Hij moest huilen, maar er kwamen geen tranen.

Even later liep de stoet achter de kist aan over het grind-

pad naar het graf. Ze liepen langs een veldje met een bordje waarop stond: LEVENLOOS GEBOREN KINDEREN.

Levenloos, dacht Geurt, dat klinkt beter dan dood. Mama is levenloos.

Drie dagen na de begrafenis werden het ziekenhuisbed en de rolstoel opgehaald door de thuiszorg.

Geurt waste het beddengoed, de pyjama's en het ondergoed dat zijn moeder haar laatste dagen had gedragen. Vervolgens stopte hij alles in de droger en ten slotte vouwde hij de was nauwkeurig op.

Hij had op internet tien verhuisdozen besteld en daar deed hij haar kleren, jassen, tassen, sjaals en schoenen in. De volle dozen bracht hij naar de kringloopwinkel. Na een korte aarzeling deed hij haar sieraden in het laatje van het nachtkastje. Toiletpullen verzamelde hij in een plastic tas die hij naar de vuilcontainer bracht en overgebleven medicijnen bracht hij terug naar de apotheek.

Daarna maakte hij haar slaapkamer grondig schoon met stofdoek, stofzuiger en een emmertje sop. Alles precies zoals hij zijn moeder zo vaak had zien doen.

Toen het werk gedaan was, ging hij in de deuropening staan, keek nog één keer aandachtig de slaapkamer rond, sloot toen de deur en draaide hem op slot.

‘Goedemorgen, Geurt.’

Sylvia van Beter Slapen Matrassen stond op vanachter haar bureau, liep op Geurt toe en aarzelde tussen een voorzichtige omhelzing en een hand. Het werd een hand en een klopje op de rug met de andere hand.

‘Heel erg gecondoleerd met je moeder, hè. Ik vind het zo erg voor je.’

‘Dank je wel, Sylvia. En... zou je me voortaan Gert willen noemen?’

Sylvia keek verbaasd. ‘Gert? Hoe dat zo, Geurt... eh, Gert?’

‘Dat heb ik liever.’

‘Oké. Als jij dat wilt. Het is jouw naam.’

Geurt had altijd al een hekel aan zijn voornaam gehad. Hij had het zijn ouders vaak in stilte verweten: wie noemt zijn zoon nou Geurt? Dan stuur je je kind toch met een loden kogel aan zijn been het leven in.

In zijn jeugd was hij er vaak mee gepest. ‘Geurt meurt’ noemden zijn klasgenootjes hem, of ‘Lekker Geurtje’.

En nog steeds konden sommige mensen de drang tot het maken van flauwe grappen niet weerstaan.

‘Ja, Geurt is binnen. Ik ruik het,’ zei de chauffeur van Beter Slapen Matrassen minimaal één keer in de week. Oké, deze collega was licht verstandelijk beperkt, maar toch...

Zo lang als hij zich kon herinneren wilde Geurt al zijn naam veranderen in Gert, maar het verwijderen van dat u'tje lag gevoelig. Hij was door zijn ouders vernoemd naar het tragisch overleden kleine broertje van zijn moeder en hij zou haar groot verdriet hebben gedaan als hij afstand had gedaan van de naam Geurt. Nu was ze dood en heette hij voortaan Gert.

Gert had niet alleen liever een andere naam gehad, hij had ook liever iemand anders willen zijn. Maar zelfs na lang nadenken had hij niet geweten wie. Geen beroemd persoon in ieder geval, of iemand die hij kende.

Gert had die dag op zijn werk nog verschillende keren moeten uitleggen dat hij voortaan geen Geurt meer heette maar Gert. Vooral de niet zo slimme chauffeur Bart bleef hem consequent Geurt noemen.

Bart was toch al bepaald geen vriend van Gert omdat hij, als hij niet met de bedrijfswagen matrassen aan het bezorgen was, op kantoor de hele tijd geluiden maakte. Geluiden waar Gert gevoelig voor was: fluiten, kuchen, smaken, tikken.

Een aantal jaren geleden had hij Bart driemaal nadrukkelijk verzocht te stoppen met het in- en uitklikken van zijn balpen terwijl hij op het bureau van de secretaresse zat te wachten op een adres waar hij een matras moest afleveren.

Bart was steeds even gestopt en daarna zonder nadenken weer verdergegaan.